

**ГАМЛЕТ” В. ШЕКСПІРА В ПЕРЕКЛАДІ М. РУДНИЦЬКОГО
В КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ МНОЖИННОСТІ**

Анастасія Василик-Фурман

Львівський національний університет імені Івана Франка

вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна

e-mail: perekladoznavstvo@ukr.net

Розглянуто переклад трагедії В. Шекспіра “Гамлет” М. Рудницького крізь призму перекладацької множинності. Охарактеризовано основні риси перекладу М. Рудницького, а саме пристосованість тексту до сценічних вимог. На основі прикладів проілюстровано позитивні та негативні моменти.

Ключові слова: український художній переклад, рецепція, театр, оригінал, переклад.

Трагедія В. Шекспіра “Гамлет”, що її справедливо визнано одним із шедеврів світової драматургії, найчастіше привертала увагу перекладачів. Початок української рецепції творчості Великого Британця припадає на кінець XIX століття. 1865 р. надрукував першу дію цього твору в часописі “Нива” Павлин Свенціцький (Павло Свій) – драматург, перекладач та актор.

Українська Гамлетіана сьогодні нараховує понад десяток повних перекладів цього твору, а якщо врахувати усі здійснені версії – ненадруковані, втрачені, загублені у приватних архівах, то, безсумнівно, ця кількість приємно здивує усіх шанувальників творчості драматурга. 2004 р. не пройшов безслідно для любителів та дослідників спадщини В. Шекс піра. Завдяки ініціативі та наполегливим зусиллям визначних діячів української культури та словесності Б. М. Козака та Р. П. Зорівчак вдалося віднайти переклад, що його здійснив М. І. Рудницький для постановки на сцені Львівського оперного театру 21 вересня 1943 р. Прем’єра “Гамлета” мала велике значення у контексті рецепції творів В. Шекспіра та загалом для самоствердження національної культури. Вже сам факт того, що переклад, який увійшов в історію української Шекспіріани як текст першої постанови цього твору, заслуговує на належну увагу, що обґрунтовує мету цього дослідження.

Бути українському “Гамлету” судилося в період, вкрай не сприятливий для мистецтва і театру, в час II світової війни. Львівський оперний театр (ЛОТ) за часів німецької окупації розгорнув плідну діяльність і, незважаючи на обмеження диктовані окупантами, зумів досягнути високого мистецького рівня. Театр складався з чотирьох секцій: опери, оперети, балету і драми. Репертуар драматичної секції вражав широтою, а головним принципом роботи був творчий зріст актора та виховання мистецького смаку в глядача. Поруч із творами українських авторів велику увагу приділено світовій драматургії, на сцені йшли комедії К. Гольдоні (1942 р., 1943 р.), “Ріка” М. Гальбе (1942), “Ревізор” М. Гоголя (1944 р.) та ін. Це створювало серйозне підґрунтя для приготування постанови Шекспірового “Гамлета”, яка в ті дні звучала особливо актуально. Як згадує Й. Гірняк у листі від 9 липня 1971 р. до І. Стешенко “Слідуючи за Курбасовою настановою, а саме: через нагромодження якнайбільших труднощів, прямувати до назначеної мети, я націлювся на кількох зайців. Перш за все – повести акторів у світ найскладнішого драматурга і там поспробував їх переплавити у зовсім новий сплав, з якого згодом можна би було вишліфувати податливий матеріал для гіднішого театру, ніж той, який я застав на своїй батьківщині... До того ж мені здавалося, що Гамлет конденсував у собі багато того, що через тодішні окупаційні обставини лежало під десятками печатками всяких обмежень та цензурних заборон. А виговоритись – ох, як хотілось!” [6, с. 160].

І. Німчук, автор передмови в буклеті, присвяченому сценічній появі “Гамлета”, а також низки статей-відгуків у пресі, зазначив: “однією з причин, що дотепер ні один з українських театрів не виставив цей твір, був у дечому і брак пристосованого до сценічних умов і вимог перекладу, який би був водночас і вірний, і ясно-логічний, і легкий і під мовним оглядом – зразковий” [5, с. 10]. У 1943 р. серед доступних вже були переклади Ю. Федьковича,

П. Куліша, М. Старицького, В. Вера, проте їх рівень не відповідав бажаним нормам. Режисер розумів, що починати приготування постанови слід лише за наявності відповідного перекладу. З листування Й. Гірняка, яке висвітлено в монографії В. Ревуцького [6, с. 159] відомо, що до його послуг було сім перекладів драми, проте він вибрав новий переклад М. Рудницького, що крім того перекладав для ЛОТ “Хитру вдовичку” К. Гольдоні та “Ревізор” М. Гоголя. Михайло Іванович Рудницький (7.01.1889–1.02.1975) – надзвичайно цікава, значуща та непересічна постать у культурному житті Західної України ХХ в. Діапазон його творчих зацікавлень вражає своєю масштабністю – громадський діяч, літературознавець, театрознавець, критик, редактор, письменник, журналіст, перекладач. Автор літературознавчих монографій “Між ідеєю та формою”(1932) та “Від Мирного до Хвильового”(1936), збірок віршів “Очі та уста”(1932), новел, нарисів, оповідань, мемуарів, член редакційної колегії та автор низки статей у першій Українській Загальній Енциклопедії, численних статей, театральних та кіно-рецензій, розсипаних по всіх Західних часописах та журналах, яких у 20–30 роках _____ХХ віку було чимало. Не було такої події в культурному житті Галичини і не

лише, яка б пройшла осторонь уваги М. Рудницького.

Перекладач, як людина глибокої ерудиції, завжди цікавився театром, а саме постановками п'єс Шекспіра, Ібсена, Метерлінка та інших. М. Рудницький згадував, що “Гамлет” це була перша п'єса, яку я взагалі бачив у театрі, дев'ятилітньою дитиною, тут у Львові, в будинку давнього Скарбківського театру. Хоча я з її тексту мабуть нічого не розумів, вона залишила на мене таке сильне враження, що я не полишив жодної нагоди, щоб пізніше, коли де не будь її грали не подивитись на неї ще раз” [3, с. 2]. Йому поталанило відвідати театр “Глобус”, бачити різні сценічні інтерпретації Шекспіра в оригіналі.

1923 р. на сцені театру “Руська бесіда” у Львові відбулась прем'єра “Отелло” у перекладі М. Рудницького. Серед рецензій, попри скарги на те, що вистава тривала надто довго (понад чотири години), сценічне оформлення та костюми були недбало продуманими, знаходимо зауваження і про переклад, що був він “ясний та легкий для сприйняття.”[2, с. 4]. Бажання перекласти Шекспірового “Гамлета” з'явилося у М. Рудницького давно, а в листі до М. Зерова від 1 березня 1926 р. він висловив свою готовність це зробити: “З приємністю переклав би я згодом дещо для Вашої бібліотеки. Що би Ви сказали про “Мазепу” Байрона (а може вже є?), Шекспірівські сонети або навіть “Гамлета”?”[4].

Хронологічно праця над “Гамлетом” припадає на останній етап перекладацької діяльності М. Рудницького, що присвячена співпраці з театром. Відповідно в процесі роботи синтезувалось вміння поета, театрознавця і досвідченого перекладача, чий доробок містив різножанрові твори від поетичних мініатюр до філософської прози, що географічно охоплюють дванадцять літератур.

М. Рудницький переклав увесь текст драми, дотримуючись такої ж системи поділу як і в оригіналі. На сцені текст “Гамлета” дещо скореговано, а саме вилучено сюжетну лінію із Фонтібрасом. Таке рішення прийнято із урахуванням політичної ситуації, адже епізод викликав надто багато паралелей, та найголовніше закликав до дії, боротьби. До тексту перекладу “Гамлета” М. Рудницький кілька разів повертався, вдосконалюючи його, перші правки внесені під час репетицій в театрі 1943 р., вдруге перед приготуванням постанови 1957 р. у Львівському драматичному театрі ім. М. Заньковецької. Головні зміни були в лексичному плані, текст змінено з урахуванням нових правописних норм, а також допрацьовано певні неточності, проте відповідь редакційного колективу театру була негативна, аргументована наявністю відхилень та застарілих фраз. Зрозуміло, що причина полягала в іншому, ідеологічному моменті, його варіант використано в постанові, яка відбулась під час ворожого фашистської окупації, як уже згадано, під час вистави серед глядачів було чимало німецьких військових. Для постанови 1957 р. за основу взято переклад В. Вера, який в стилістичному та лексичному аспектах був слабший від перекладу М. Рудницького, зате з ідеологічних міркувань – відповідний.

Спробуємо охарактеризувати переклад М. Рудницького з погляду досягнень та невдач. З поміж інших існуючих українських варіантів цього твору дана версія вирізняється перекладом важливої особливості авторського стилю, йдеться про гру слів (каламбур),

без якої порушується цілість мовно-стилістичної картини оригіналу. М. Рудницький майстерно відтворює гру слів, зберігаючи ідею автора та уникаючи буквалізмів. Саме в цьому аспекті і розкрився потенціал перекладача, сучасники М. Рудницького відзначають цей його іронічний погляд на життя, у розмовах він щедро сипав афоризмами, приказками, жартами та імпровізованими комічними віршиками, що так вдало передавали особливості того чи іншого об'єкта дискусії. Одним із улюблених каламбурів щодо перекладу був вислів італійською мовою: “traduttore – traditore” (перекладач – зрадник) в його українській версії “перекладач – перекрадач” або ж інший: “переклад як жінка, коли гарний то невірний, і навпаки, як вірний – негарний”.

Показовою та важливою в експозиції твору є гра слів вже на початку трагедії, під час коронаційної сцени. Її значення безумовно перевищує функцію стилістичного засобу. Ці дві репліки характеризують ставлення та емоційний настрій двох головних контраверсійних персонажів Гамлета та Клавдія. Тому важливо не лише відтворити гру слів у перекладі, а й правильно її акцентувати:

W. Shakespeare: King: And now my cousin Hamlet, and my son – / Ham.: A l A little more than kin, and less than kind./ King: Ho Why is it that the clouds still hang on you?/ Ham.: No It is so, my lord, I am too much in the sun [17, p. 17].

М. Рудницький (1943): Король: А ти, мій Гамлете, небоже й сину.../ Гамлет: не дуже син і небіж, не дай Боже!/ Король: Чому ти все ще ходиш в чорній хмарі?/ Гамлет: Бо в очі ріже сонце... від престолу (Варіант другий: Бо світло все забрала Ваша Світлість) [14, с. 10].1

1 Вільям Шекспір. Гамлет. Трагедія на п'ять дій./ Пер. З англ. М. Рудницький. – Рукопис – Львів, 1943. – С. 10. Під час аналізу використано два варіанти рукописів перекладу 1943р. і 1956р., враховуючи текстові правки та зауваження перекладача.

П. Свенціцкій (Павло Свій) (1865): Король: До тебе тепер звертаюсь любий небіже, Гамлете, мій сину!/ Гамлет (про себе) Трохи більше як небіж, а менше чим сину. / Король: Яка тому причина, що й досі чорні хмари тебе отачають? / Гамлет: О! Ні, я дуже виставлен на сонце [7, с. 54]. Ю. Федькович (1872): Король: Що-ж Гамлет, / Непіт і син мій любий? / Гамлет (про себе) більше як Непіт, а менше сина. / Король: Чо'отце над вами хмарно все? / Гамлет: О ні, мій пане! У мене аж за надто сонця [1, с. 14]. М. Старицький (1882): Король: Мова, Гамлете, тепер до тебе./ Близького нам родича і сина. / Гамлет:(на бік) родичі, на жаль, не те, що рідні./ Король:Як, щей досі криють тебе хмари?/ Гамлет: Навпаки, господарю мій, – сонце/Біля мене надтосяйвом грає [10, с. 12]. П. Куліш (1899): Король: А ти, кузине Гамлете і сину.../ Гамлет (сам до себе) Більш трошки від кузина, менш від сина. / Король: Чого се на тобі все хмари виснуть? / Гамлет: Ні, царю, я аж надто вже на сонці [16, с. 12–13]. Г. Хоткевич (~1920): Король: А ти, любезний Гамлет, чого такий смутний?[13, с. 204]. О. Бурггардт (Юрій Клен) (1930): Король: А ти, мій рідний Гамлете, мій сину.../ Гамлет: (нишком) Рідня, та не споріднена душа./ Король: Чого тебе ще хмари сповивають?/ Гамлет: Ні, я купаюся в проміннях сонця![11, с. 12]. Л. Гребінка (1939): Король: А ти, небоже Гамлете, мій сину.../ Гамлет: (убік) Хоч родич я, та не такий вже й рідний./ Король: Тобі чоло ще й досі темнять хмари?/ Гамлет: Ні, навпаки: Мене вже палить сонце [12, с. 14]. В. Вер (1941): Король: А ти, мій родич Гамлет, сину мій./ Гамлет (убік) І менш ніж син і більш ніж родич просто./ Король: Ще й досі над тобою хмари виснуть?/ Гамлет: О ні, державцю; сонця – аж занадто. В тексті перекладач подає підрядкові пояснення: В оригіналі –іронічна гра на співзвучності англійських слів sun – сонце і son – син, яку неможливо передати українською мовою. Але, крім того, Гамлет хоче сказати, що для нього надто багато придворного блиску [15, с. 20–21]. Г. Кочур (1964): Король: А ти, мій рідний Гамлете, мій сину.../ Гамлет (нишком) Хоч ми й рідня, проте не рідні зовсім./ Король: Чому це й досі ще над вами хмари? / Гамлет: Та де там, пане! Сонця – аж занадто[9, с. 176]. Ю. Андрухович (2000): Король: А ти, наш рідний Гамлете і сину.../Гамлет: убік Такий вже рід, що всяке в рідні рветься! / Король:Чому ти все ще мрячний і похмурий?/ Гамлет: Не зовсім, пане. Я вже весь блищу [8, с. 11].

До основних характеристик віднесемо і сценічність цього тексту, що зумовлена відповідним перекладом ключових моментів твору, що особливо яскраво виражені в динаміці наростання почуттів, зокрема в монологів Гамлета. Безумовно важливо правильно передати смислові та експресивні акценти, що дало б акторові можливість правильно інтерпетувати ці місця. Для прикладу розглянемо монолог Клавдія – момент розкаяння і молитви. Наведемо фрагмент характеристики світу, висловленої королем, що вражає актуальністю:

W. Shakespeare: In this corrupted currents of this world / Offences may show by justice, / And oft'tis seen the wicked prize itself / Buys out the law; but'tis not so above; / There is no shuffling; there, the action lies / In his true nature, and we ourselves compell'd / Even to the teeth and forehead of our faults / to give in evidence [17, p. 134].

М. Рудницький влучно подає український еквівалент. Експресивність фрази є наслідком не лише використанням епітетів, перекладач вдається до алітерації на фонетичному рівні, а саме повтору приголосних з-ч, що додає дзвінкість виразу: Король: На цій гнилій землі золочена / Рука злочинця купить справедливість / І сам закон ганебною ціною, / Але не так там, вище: там нема / Крутиїств, там кожне діло є чим є, / І кожний мусить віч-на-віч з виною / Сказати правду просто в зуби їй [14, с. 93]. Перекладач часто використовував алітерацію – повтор на фонетичному, морфологічному, лексичному рівнях, з метою досягнення евфонічності звучання, наприклад: не шурхнула і мишка, чеше сиві коси, вітри вітрилам обдувають боки та ін.

Порівняймо: О. Бурггардт (Юрій Клен) (1930): Король: В лихому вирі й кривдах цього світу / Злочинства позолочена рука / Від кари часто може відкупитись, / Але так на тому світі, ні! / Нема шахрайка там, і вчинок твій / Перед тобою стане неприкритий. / І ти – віч-на-віч з ним – даси свідоцтво [11, с. 138]. Л. Гребінка (1939): Король: На цім продажнім світі золотою / Рукою злочин відхиляє суд / І нечесливо надбаним багатством / Закон купує. Та вгорі не так / Там не покривиш, там діла твої / Постануть в справжній суті, мусиш сам, / Лице в лице, віч-на-віч із виною, їх свідчить [12, с. 70]. В. Вер (1941): Король: В лихому

колі цього світа гріх / Рукою золотою суд відводить / І часто сам купується закон / Гріха ціною; та вгорі не так; / Нема там фальшу там усі діла – / В природі справжній; зведені віч-на-віч / З провинною своєю, ми даєм / Там свідчення [15, с. 145]. Г. Кочур (1964): Король: В забруднених потоках цього світу / Самий закон і то щастить не раз / Грабіжницькою здобиччю купити, / Злочинства позолочена рука / і правий суд спроможна відвернути. / Але ніяк не ошукаєш неба – / Там наших вчинків справжня суть відома [9, с. 248]. Ю. Андрухович (2000): Король: Це у нас, / У наших судових земних рахунках, / Можливий підкуп, і рука злочинна / Ховає правду в стіл. Але над нами / Немає цьому місця, махінацій / Там не допустять, там постане кожен / У чому є, прозорий і підсудний, / Один навпроти всіх своїх провин [8, с. 59].

Варто відзначити переклад М. Рудницького і в контексті відтворення авторського поетичного мовлення та багатой образності оригіналу. Основний виражальний засіб Шекспіра – слово. За допомогою художніх образів драматург апелює до уяви глядачів, значно розширює масштаби дії, попри сценічні обмеження театрального майданчика. Важливо передати в перекладі як і експресивні образи-символи так і незначні образні вкраплення, адже вони відіграють роль не лише стилістичної окраси, а є важливими для усного сприйняття твору. Яскравим прикладом є алегорія ранку, що її вживає Горацію в кінці першої сцени:

W. Shakespeare: H.: But look, the morn in russet mantel clad / Walks o'er the dew of yon high eastward hill [17, p. 13].

М. Рудницький: Г.: Та гляньте ранок в багряннім плащі / Східним узбіччям сходить по росі [14, с. 7]. П. Куліш: Та гляньте ранок у червоній ризі / Йде по росі з високого узгір'я [16, с. 10]. О. Бурггардт: Та гляньте, ранок у плащі багряннім / Зі сходу йде по росіям узгір'ї [11, с.

26]. Л. Гребінка: Та, гляньте, ранок у багрянних шатах / З-за тих он круч ступає по росі [12, с. 12]. Г. Кочур: Та от світанок у плащі багряннім / Прямує з гір зі сходу по росі [9, с. 173].

Подібний фрагмент образного вкраплення, що позначає місце дії знаходимо в словах Королеви, яка описує загибель Офелії.

W. Shakespeare: Queen: there is a willow grows aslant a brook, / That shows his hoar leaves in the glossy stream[17, p. 183].

М. Рудницький створює рівно експресивний образ, близький для цільового реципієнта. Адже символ похилої верби часто зустрічається в українському фольклорі. Вдало звучить і другий рядок, що відповідно доповнює заданий тон і своїм евфонічним звучанням, адже на фонетичному рівні чергування шиплячих відтворює шум вітру, що розвіває коси схиленої над потоком верби: Королева: Є над потоком схилена верба, / Що в срібнім плесі чеше сиві коси [14, с. 134]. М. Старицький: Там біля річки саме / Є верба; Гілля своє схилила. / І зорить у кришталевий струмінь [10, с. 156]. О. Бурггардт: Там, понад річкою верба звисає / І сиве листя в люстрі відбиває [11, с. 193]. Л. Гребінка: Там, де верба нависла над струмком, / Купаючи у плесі віти сиві [12, с. 97]. Г. Кочур: Де над рікою хилиться верба, / В потоці чистім сивий лист відбивши [9, с. 282]. Наведені приклади це лише окремі штрихи до характеристики перекладу М. Рудницького, основним досягненням якого є передача авторської гри слів та іронії, намагання передати сценічність та експресію в українському звучанні драми, відтворити рельєфність Шекспірових образів та індивідуалізацію мови персонажів. Звичайно, що цей переклад важко назвати бездоганим, трапляються і недоліки, серед яких незрозумілі неточності зокрема при перекладі однієї з ключових думок твору: *the time is out of joint; – O cursed spite, / That ever I was born to set it right*[17, p. 53]. В українському тексті читаємо Зірвався світ з крючка. Який проклін./ Що я вродився, щоб тримався він [14, с. 35] Подекуди зустрічаємо дослівний переклад образних висловлювань: *and let us once again assail your ears, / that are so fortified our story* [17, p. 5] – я нападну ще раз на ваші вуха./ що укріпились муром проти правди [14, с. 2], порівняємо з варіантом Г. Кочура: знов штурмувати почнемо ваш слух./ що укріпився муром проти того...[9, с. 169]. У мовному аспекті часто бачимо запозичення, зокрема русизми нахил до безділля... ти ж не безділляник, ось в чому річ, чим він не король, та нетипові для вжитку вирази, зокрема *bitter cold* – собачий холод, ширше взявши це віщує, не хоче няти віри.

Проте, згадані недоліки не применшують загальну вартість перекладу, що назавжди увійшов в історію української Шекспіріани. Як і оригінал, цей твір у варіанті М. Рудницького в силі викликати відповідні емоції – спонукати читачів усміхнутись, щиро переживати або ж задуматись над глибиною філософських думок, що передбачено авторським задумом.

1. Гамлет. Пер. Ю. Федьковича / Драматичні переклади Осипа Юрія Федьковича Львів, 1902 р. Т. IV. 2. Кедрин М. Уільям Шекспір “Отелль”// Діло. 1923. Ч. 58. 16 червня. 3. Лекції

прочитані акторам під час приготування постанови Шекспірового “Гамлета” 1943. Рукопис зберігається в архіві М. Рудницького. 4. Лист від Михайла Рудницького до Миколи Зерова від 1 березня 1926 року. Відділ рукописів ЦНБ ім. В. Вернадського НАН України. Ф. XXXV, №. 604. 5. Німчук І. Твори Шекспіра на українських сценах // Гамлет на українській сцені. Львів, 1943. 6. Ревуцький В. Нескорені березільці Йосип Гірняк і Олімпія Добровольська. Нью-Йорк: “Слово”, 1985. 7. Шекспір В. Гамлет, Данський королевич / Пер. Павло Свій // Нива. 1865. № 3; №4. №5. №7. №8. №9. 8. Шекспір В. Гамлет _____, принц Данії/ Пер. Ю. Андруховича // Четвер. 2000. №10. 9. Шекспір В. Гамлет, принц Данський / Пер. Г. Кочур /Вільям Шекспір. Трагедії. Харків, 2004. 10. Шекспір В. Гамлет, принц Данський / Пер. М. Старицький. Харків, 1928. 11. Шекспір В. Гамлет, принц Данський. // Твори: у 4 т. Торонто, 1960. Т. 4. 12. Шекспір В. Гамлет, принц Датський / Пер. Л. Гребінка // Твори: у 6 т. К., 1986. Т.5. 13. Шекспір В. Гамлет. Трагедія в 5 діях / Інтерпретація Гната Хоткевича// Лучук О. Діалогічна природа літератури. Львів: Український католицький університет, 2004. 14. Шекспір. В. Гамлет. Трагедія на п'ять дій./ Пер. З англ. М. Рудницький. Рукопис. Львів, 1943. 15. Шекспір В. Трагедія про Гамлета, принца датського / Пер. З англ. В. Вера. Редакція і післямова Г. Гозенпуда. К.,1941. 16. Шекспір У. Гамлет. Принц Данський / Пер. П. А. Куліш. Львів: Українсько-руська видавнича спілка, 1899. 17. The works of W. Shakespeare.

The tragedy of Hamlet. London: Methuen & Co. Ltd. 1909.

**“ГАМЛЕТ” В. ШЕКСПИРА В ПЕРЕВОДЕ М. РУДНИЦКОГО
В КОНТЕКСТЕ ПЕРЕВОДНОЙ МНОЖЕСТВЕННОСТИ**

Анастасия Васылык-Фурман

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

ул. Университетская, 1, Львов, 79000, Украина

e-mail:perekladoznavstvo@ukr.net

Рассмотрен перевод трагедии В. Шекспира “Гамлет” М. Рудницкого сквозь призму переводной множественности. Охарактеризованы основные черты перевода М. Рудницкого, а именно приспособленности текста к сценическим требованиям. На основе примеров проиллюстрированы позитивные и негативные моменты.

Ключевые слова: украинский художественный перевод, рецепция, театр, оригинал, перевод.

**SHAKESPEARE’S HAMLET TRANSLATED BY MYKHAYLO
RUDNYTSKYI IN THE CONTEXT OF TRANSLATION MULTIPLICITY**

Anastasia Vasylyk-Furman

Ivan Franko National University of Lviv

1, Universytetska St., Lviv, 79000, Ukraine

e-mail:perekladoznavstvo@ukr.net

This article dwells upon Shakespeare’s tragedy Hamlet and its Ukrainian version by Rudnytskyi as regards translation multiplicity. The main peculiarity of Rudnytskyi’s translation – text adjustment to the stage requirements is analyzed too. Some positive and negative features of the translation are illustrated by the examples.

Key words: Ukrainian artistic translation, reception, theatre, original, translation.

Стаття надійшла до редколегії 18.05.2010 р. Статтю прийнято до друку 25.10.2010 р.